

pridružile austrijskim redovničkim pomalo ugašenim zajednicama. Uglavnom se radi o djevojčicama od 13—14 g., iz istog mjesta, iz siromašnijih obitelji s obilno djece. One nemaju mogućnosti komunicirati s dušobrižnicima naših vjernika u Beču. Tražile su da mogu prisustvovati duhovnoj obnovi i mnoge su došle, ponekad u pratnji svoje magistre koja ne zna hrvatski.

Koliko se na brzinu mogao steći dojam te su djevojčice u nezavidnom položaju. Nisu pravo znale kamo idu, upale su u nepoznato i neželjeno, bespomoćne su da se snađu. Pokušaji da se s njima dođe u dodir svršili su neuspjehom. Jednostavno njihovi pretpostavljeni to brane.

U toku duhovne obnove četiri takve djevojčice izrazile su želju napustiti sadanju zajednicu. Što druge misle, teško je znati. Iz nekih pitanja i postupaka stječe se sumoran dojam. Jedan je primjer značajan. O. Mate je dao svima formular da ga ispune, kako bi znao gdje je koja. Ima upit: ostajete li trajno ili privremeno u Beču? To je već bilo sumnjivo. Većini djevojčica austrijske poglavarice digle su formulare. Za nje se ne smije znati!

Dokle će naša savjest sve to podnositi?

Cvatu li i tu jesenas trešnje?...

M. V. Čelkanović

REFLEKSIJE O BLAGOSLOVU KUĆA

Kršćanska duša našeg naroda uvijek je držala do Božjeg blagoslova. Visoko ga cijenila. On je morao i vidno biti prisutan u važnijim časovima života. Svijet je živio po planinama od »živog« ili »blaga«. Domaće su životinje čovjeku patniku davale hranu, odjeću i obuću. Zato je župnik morao svakog ljeta ići k torovima blagoslivljati blago. To je bio uvijek težak i naporan posao. Narod je taj običaj ljubomorno čuvao. I svećenika za trud nagrađivao. To su bili dani kad bi župnik obišao sva naselja svoje župe. Na ovakav način udaren je temelj i u najzabitnijim selima današnjem blagoslovu kuća.

U gradovima, manjim varošicama, i zbijenim primorskim župama vršio se od davnine drugi blagoslov. Svećenik bi, po starom kršćanskom običaju, o Vodokršću blagoslivljao kuće svojih vjernika. To su od davnine kršćani smatrali nečim svečanim-službenim pak su zato ovoj ceremoniji poklanjali posebnu pažnju. Kao znak blizine svećenika i obitelji njegove župe bila je ona plata, ili u naravi, koju su mu tom prilikom pružali.

Prilike su se iza Drugog svjetskog rata i kod nas mnogo izmijenile. Naš je čovjek promijenio način života. I onaj u gradu, a pogotovu onaj na selu. Selo se po malo prazni. Seljaci sele u grad. To je prouzrokovalo da je nestalo stada po našim pašnjacima. Nema ih tko čuvati. S njima pomalo iščezava blagoslov blaga. I oni koji su ostali na selu počeli su svraćati pažnju k svojim stanovima. Podižu se nove jednokatnice, dvokatnice po najljepšim uzorima u gradovima. Dogodilo se da je skoro nezapaženo blagoslov s torova prešao na ljudske nastambe.

Danas rijetko nalazimo župu u kojoj se ne obavlja blagoslov kuća o Vodokršću. Liturgijska reforma digla je i diže buru među vjernicima. Zanimljivo ova novotarija, da se s torova prijeđe na

kuće, nije ni malo uznemirila ljude. Naprotiv ovu su novost u životu župe rado primili. Blagoslov kuća drag je i gorljivim kršćanima, i onima koji više ne prakticiraju vjeru ali je se nisu odrekli.

Kao što se o uvođenju novog obreda po crkvama dosta među svećenicima raspravlja, tako je i blagoslov kuća predmet češćih razgovora među župnicima. Iznose se lijepi utisci a kritiziraju neke neugodnosti koje se javljaju prigodom blagoslova. Ima svećenika koji su klonuli pred poteškoćama koje se ovdje javljaju. To ne bi smjelo biti.

Neki župnici nisu uveli blagoslov kuća. Boje se da bi s njima mogli razdvojiti duhove. Jednom se je župniku tako dogodilo. Uveo je blagoslov kuća. Do tada mu je iz svakog naselja barem po netko zalazio u crkvu. Kod blagoslova mu je čitav komšiluk zatvorio vrata. Oni pojedini vjernici nisu bili gospodari situacije u svojim obiteljima. Morali su se pokoriti jačim. Postidjeli su se pred selom i prekinuli prakticiranje vjere. Što je najgore i ona pojedina djeca prekinula s pohađanjem vjeronauka. Postavljen je šutke zid između ljudi i župnika. U nekim mjestima se je bojati da ne bi barem oni vanjski lijepi odnosi župnika i nekih mještana krenuli na gore. Ako mu jedan takav, bilo iz kojih razloga, zatvori kod blagoslova kućna vrata, automatski se razdvajaju. I u vanjskom vladanju udaljuju jedan od drugog. Susreti im postaju ozbiljniji, hladniji.

Stari je običaj da vjernici nagrađuju svećenika prigodom blagoslova kuća. Negdje to svećenika ponižava. Dobije dojam da ga ljudi krivo prosuđuju. Ide kroz župu s uvjerenjem da mu se predbacuje da radi novca obavlja ovu ceremoniju. Netko će se istina naći da će tako prigovoriti. Ipak moramo biti svijesni da većina župljana ne misli tako. Izuzeci ne bi smjeli postati preprekom da se ne izvršava pravilo. Rijetko koji svećenički službeni posjet u župi nije skopčan s poteškoćama. Odatle i njegova vrijednost. Gdje nema žrtve u župničkom poslu, nema ni Božjeg blagoslova. Najveći broj župljana čeka blagoslov kuća da župniku pruže nešto za njegovo uzdržavanje. Teško im je i nezgodno doći do župskog stana. Zato mu rado i od srca pružaju. Možda su neki pri tom nespretni. Negdje domaćica prevrće po sobi ladice tražeći novac, dok svećenik moli molitve blagoslova. Ima slučajeva da domaćin razgrne u ruci novčanice i gleda u njih kao u neku svetinju. Nekad nad novcem i propovijed održi. On nikada nije nitkome ostao dužan pa neće ni svećeniku. To su sitna poniženja koja se gube u moru lijepih i ugodnih doživljaja. Većina vjernika nastoji da ono nešto novca ne bi unijelo zbrku u duhove. Znajuju oni to krasno izvesti. Tisnu neopazice oklopnicu u džep. Ili to učinu sa stiskom ruke pri izlazu iz kuće. Kod srdačnog i prijateljskog razgovora niti se ne zapazi da bi to bila neka plata za rad.

Veliki broj župnika pred blagoslovom kuće stoji u dvojbi kako će postupiti. I u njegovu su župu zavirile mane i poroke. Što će s nevjenčanim, što s konkubinarcima, što s onima koji nikako vjeru ne prakticiraju. Razborit župnik mora znati da ga baš takvi kod blagoslova kuća na osobiti način trebaju. I većina ga takvih rado čeka. S blagoslovom kuće drže da su koliko koliko rasteretili svoju dušu. Oni su svijesni da sa svojim neurednim življenjem u župi strše. U duši trpe, a vani se ne daju. Od svećenika traže

samilost. Krist od takvih ne bi sigurno bježao. Nije to učinio ni kod Zakeja. Njegova dobra riječ učinila je čudo. Licemjerci su ga korili da jede s grijешnicima. Možda će i danas svećeniku netko prigovoriti što je blagoslovio kuću grešnika. Treba dobro vidjeti da li to prigovara licemjerac. Pametnu se svećeniku ovom prigodom pruža krasna prilika da baš kod ovakvih učini puno dobra. Ako ništa drugo, može za Boga sačuvati djecu.

Ovaj lijepi kršćanski običaj zbližava župnika sa župljanima. To je toliko veliko da sve neugodnosti pred ovim moraju pasti. Kod blagoslova župnik upoznaje prilike i moralno stanje svake kuće u župi. Bez blagoslova nekim obiteljima ne bi se nikada približio. Ako su se u kući upoznali, oni su prijatelji i na ulici. Možda ga neki ne bi nikada pozdravili da se kod blagoslova nisu sreli. S nekoliko bačenih pogleda po kući, saznat će s kakvim ljudima ima posla. Vanjski izgled kuće, često je odraz nutrine njezinih stanovnika. Kod mlakih kršćana srest će zapuštenu starčad. Naići će na bolesnike. Pronaći će nekrštene, nevjenčane. One koji sami ne znaju pronaći izlaz iz neugodne situacije. Dobra riječ, zgodan naputak, znaju učiniti dosta dobra.

Ovakvi i slični razlozi nalažu župniku da lično obavlja blagoslov kuća. Nikako ne bi smio uzimati najamnike. Nikoga ne može ispričati veličina župe. Po malo, ustrajno marljiv župnik sve će opremiti na vrijeme. Župljani čekaju baš njega. Njemu imaju ispričati mnogo toga. Prisustvo nepoznatog svećenika zna ih razočarati. Znaju to nekad i krivo protumačiti. U takvim slučajevima zna se predbaciti materijalni interes. Blagoslov kuća mora biti sveta dužnost samo župskog osoblja. Onih koji se po dužnosti sreću u životu.

Radi svega ovog župnik neće prošetati po župi. On će se zaustaviti u svakoj kući. On će primiti ponuđenu sjedalicu. Razborito će otsjesti. Porazgovoriti se. Lagano će iz kuće izlaziti. Ovako će izgledati kao pravi pastir a ne kao najamnik.

Ako u župi radi župnik s pomoćnicima-kapelanima, nakon obavljenog blagoslova moraju se sastati. Zajednički će iznijeti svoje utiske, porazgovoriti se o problemima na koje su naišli. Stvorit će zaključke korisne za župsko osoblje i za župljane.

Krist je tri godine propovijedao. Nekad je to bilo u sinagoga, nekad na obali jezera, nekad na gorama. Evandelje nam je zabilježilo slučajeve da je i u obiteljima propovijedao i tu učinio dosta dobra. Kad župnici misle na blagoslov kuća, moraju imati u vidu primjer Kristov. Ulazio je u kuće, donosio obiteljima blagoslov, propovijedao i na taj način spasio dosta duša.

Kako je lijepo kad župnik izlazi iz kuće svojeg župljanina i uzdahne: »Danas je zaista došlo spasenje ovoj kući!«

Fra Vjeko Vrčić

IZA 32 GODINE

(Svećeničkim pesimistima u spomenar)

Stvar je, možda, malo i odiozna. Uvijek je nezgodno, kad čovjek mora pisati o zgodama, u kojima je sam bio akter. Ljudi lako posumnjaju, da idealizira i kiti, kako bi sam sebi napravio aureolu oko glave. I neki sam dan negdje čitao, kako su »autobiografije« i »memoari« historijski najlabaviji i najnepouzdaniji materijal.